

Strategia Rozwoju Miasta Tychy

RAPORT

z badania ankietowego
przeprowadzonego
wśród mieszkańców

2030+

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
Ocena atrakcyjności miasta.....	5
Ocena infrastruktury i usług publicznych.....	11
Rynek pracy.....	14
Plany na przyszłość.....	16
Populacja uczestnicząca w badaniu.....	27
Podsumowanie.....	28

Wprowadzenie

W związku z rozpoczęciem prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2030+, w okresie od 18 listopada do 3 grudnia 2021 roku zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców. Miało ono na celu poznanie ich opinii w zakresie kluczowych elementów funkcjonowania miasta. Ankieta dostępna była na stronie internetowej oraz w formie papierowej w punkcie informacyjnym Urzędu Miasta Tychy. Łącznie w badaniu wzięło udział 1721 osób. Pomimo tego, że nie miało ono charakteru reprezentatywnego, to dostarczyło wartościowych informacji, w szczególności w zakresie oceny jakości życia w mieście, w tym takich zmiennych jak: dostęp do usług publicznych, ocena rynku pracy, wizerunek miasta, itp.

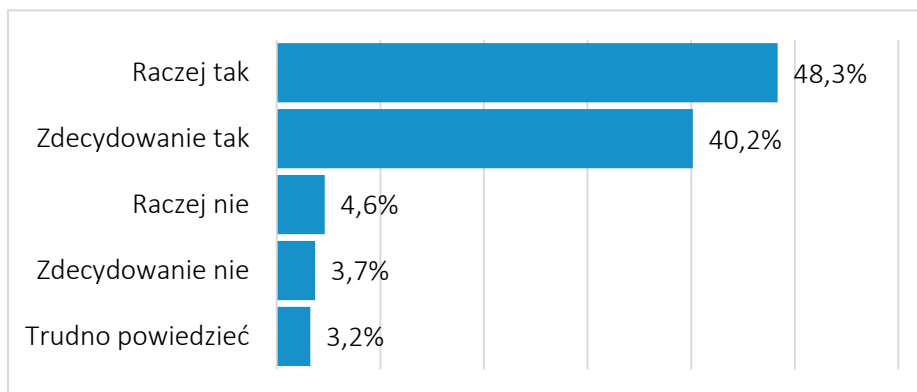
Z punktu widzenia prowadzenia planowania strategicznego proces badawczy ma na celu przede wszystkim wsparcie procesów partycypacyjnych, angażujących mieszkańców już na pierwszym etapie prowadzonych prac. Badania społeczne pozwalają na zwrócenie się do dużych grup mieszkańców i pozyskiwanie wiedzy w obszarach trudnych czy kontrowersyjnych, w których zapewnienie swobody wypowiedzi i anonimowości jest kluczowe.

Z racji wielkości próby dokonano dodatkowego porównania wyników w ramach wybranych, odpowiednio licznych (minimum 300 os.) grup wiekowych. Dane te są szczególnie interesujące, ponieważ różnicują obraz miasta, prezentują jego wizerunek w oczach osób w różnych okresach życia. Sytuacja taka jest wyjątkowa i możliwa dzięki bardzo dużej liczbie mieszkańców uczestniczących w badaniu. Dla zapewnienia wiarygodności prezentowanych danych nie zdecydowano się na prezentację wyników dla grup wiekowych, których liczebność w badaniu była niższa.

W kolejnych rozdziałach zawarto wnioski z przeprowadzonego badania, dotyczące m.in. oceny atrakcyjności miasta, infrastruktury i usług publicznych, rynku pracy.

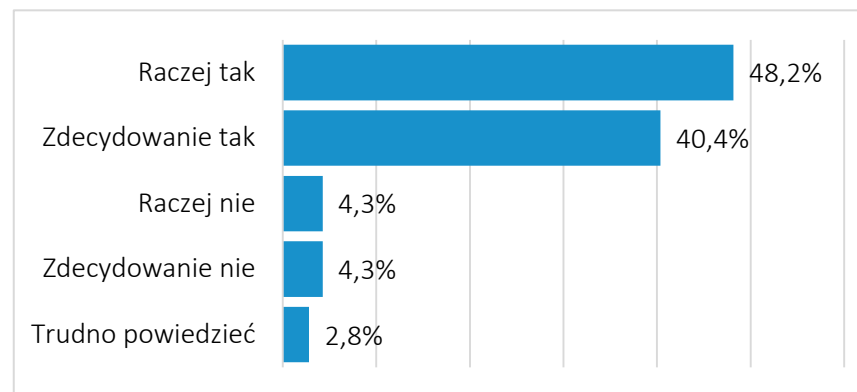
1. Czy uważa Pani/Pan, że miasto Tychy jest dobrym miejscem do życia?

Wszyscy badani

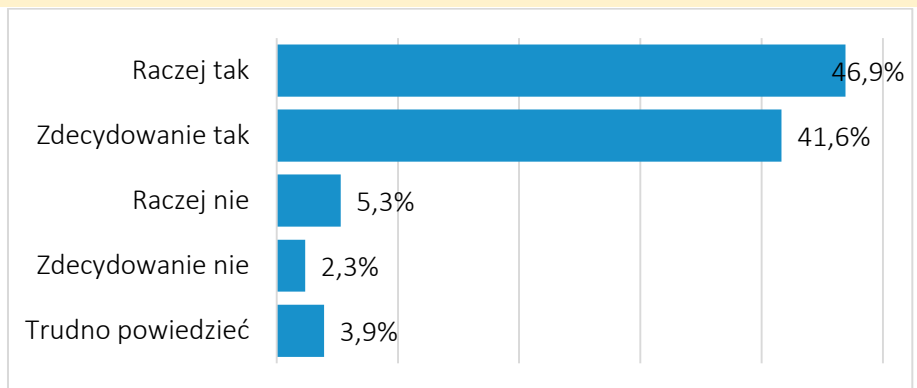
n=1721

Badani w wieku 35-44

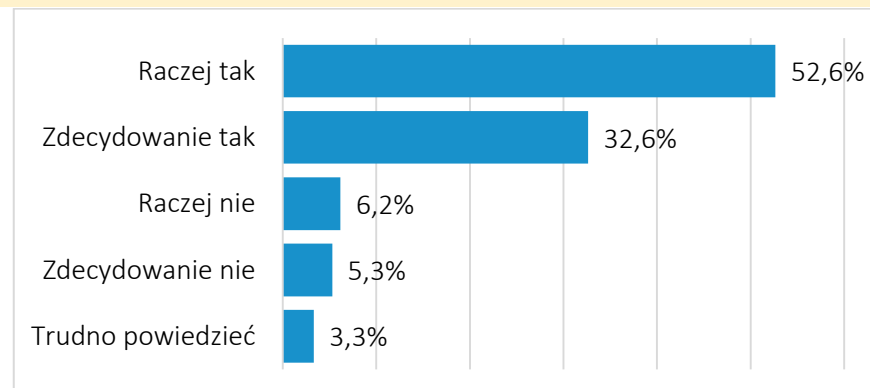
n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

n=340

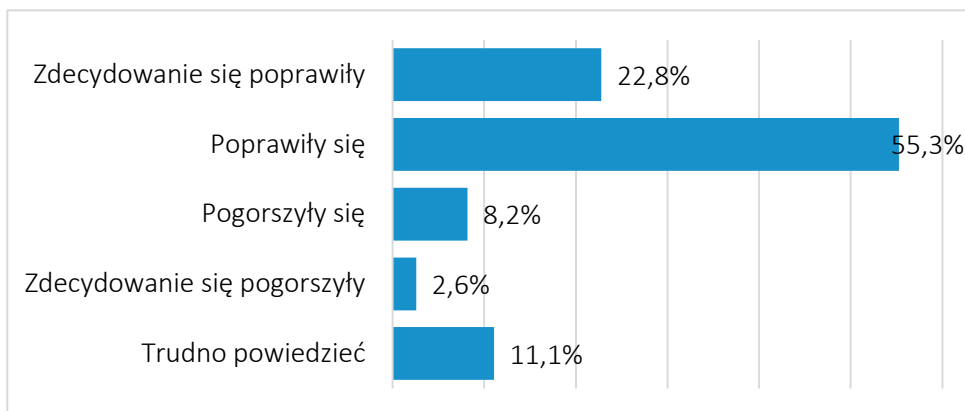
Ocena atrakcyjności miasta

Wnioski:

1	<p>Zadowolenie z życia w danym miejscu jest wynikiem wielu zjawisk, jednak badania pokazują, iż kluczowe jest bezpośrednio otoczenie miejsca zamieszkania, dostępne usługi publiczne oraz jakość rynku pracy. Z badania wynika, że w ocenie zdecydowanej większości respondentów (blisko 90%) Tychy są dobrym miejscem do życia.</p>	
2	<p>Dla poszczególnych grup wiekowych wyniki oceny atrakcyjności miasta/warunków życia w Tychach są zbliżone. Na uwagę zasługuje fakt, iż warunki do życia w mieście oceniane są gorzej przez osoby starsze. W grupie pomiędzy 45 a 54 rokiem życia, w odniesieniu do pozostałych grup, wśród ocen pozytywnych widoczny jest wzrost odpowiedzi „raczej tak” i spadek „zdecydowanie tak”. Wraz z wiekiem rośnie odsetek ocen negatywnych, w żadnej z grup nie przekracza on jednak poziomu 9%. Można przypuszczać, że przynajmniej w części wynika on z doświadczeń życiowych oraz realnych trudności, które z upływem lat dotyczą ludzi i mają przełożenie na jakość ich życia, np.: choroby.</p>	
3	<p>Liczbę odpowiedzi negatywnych potraktować należy jako bardzo niską. Odzwierciedla ona wizerunek Tychów jako miasta wyróżniającego się wysoką jakością życia.</p>	

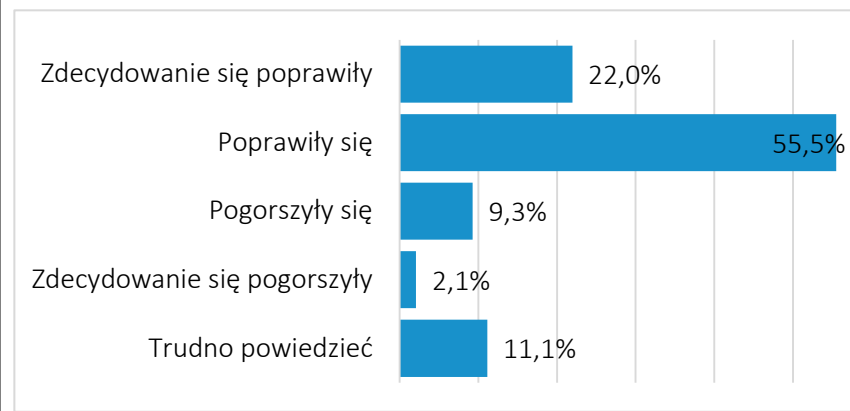
2. Jak ocenia Pani/Pan zmianę warunków życia w Tychach w przeciągu ostatnich 10 lat?

Wszyscy badani

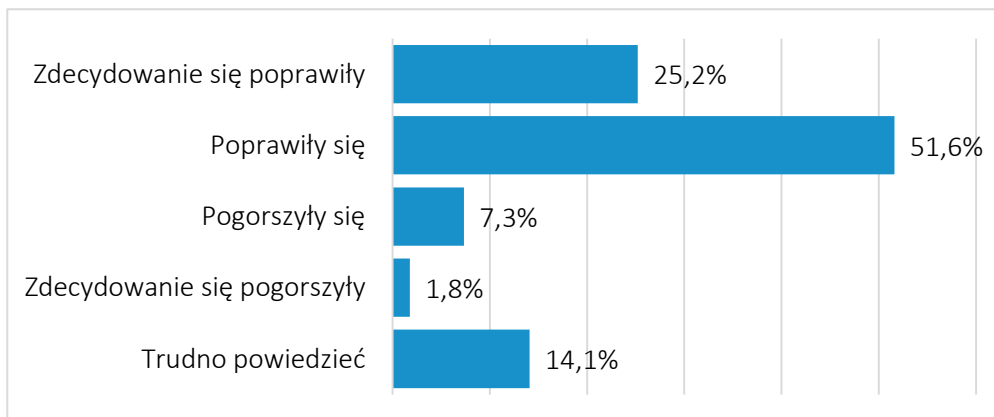
n=1721

Badani w wieku 35-44

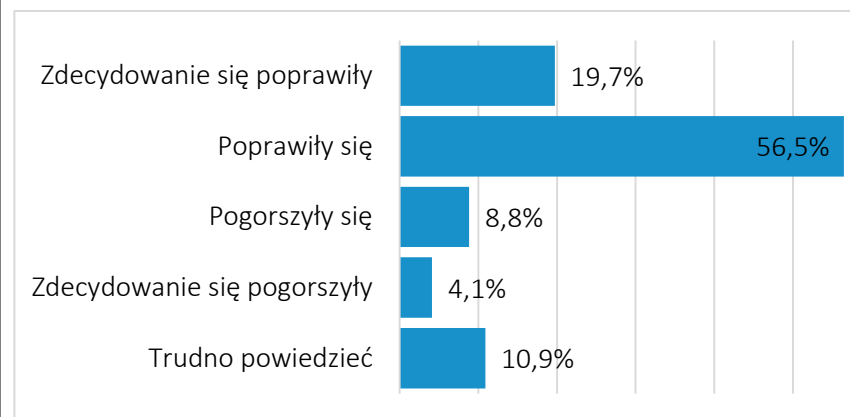
n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

n=340

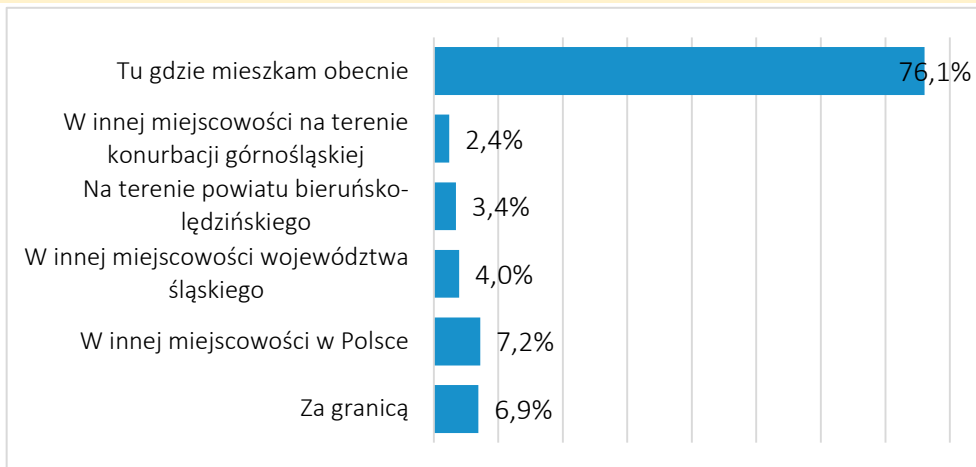

Wnioski:

1	<p>Mieszkańcy Tychów wprost deklarują, iż widzą „poprawę” lub nawet „zdecydowaną poprawę” warunków życia w mieście. Warto tu zwrócić uwagę, iż łącznie na takie odpowiedzi wskazało aż 78% ankietowanych. Poczucie poprawy ma charakter powszechny.</p>	
2	<p>Oceny negatywne wskazujące na „pogorszenie” lub na „zdecydowane pogorszenie” warunków życia stanowiły łącznie niecałe 10%. Odsetek ten należy określić jako niski. Jednocześnie jednak, jest to grupa osób, które prawdopodobnie powinny być obiektem działań wspierających, a ich opinie powinny zostać uwzględnione w przekształcaniu oferowanych w mieście usług publicznych.</p>	
3	<p>Warto przyrzeć się ocenom w wyróżnionych grupach wiekowych. Zaobserwować w nich można ciekawą tendencję. Wraz z wiekiem systematycznie rośnie udział odpowiedzi oceniających sytuację jako „sytuację świadczącą o poprawie”, ale maleje odsetek wskazań „zdecydowanie się poprawiły”. W części może to wynikać z pełniejszego obrazu miasta, jaki mają osoby starsze. Pamiętają one sytuację nie tylko sprzed 10 lat, ale również z czasów dawniejszych.</p>	
4	<p>Im starsi badani, tym częściej udzielają odpowiedzi wskazującej na „zdecydowane pogorszenie się” warunków życia w mieście. Odsetek ten jest najwyższy w grupie 45-54 lat, gdzie przekracza 4%, przy wskazaniu w całej populacji na poziomie 2,6%. Różnice te są jednak znikome i mogą wynikać z indywidualnych sytuacji życiowych, a nie ogólnej sytuacji w mieście.</p>	

3. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

Wszyscy badani

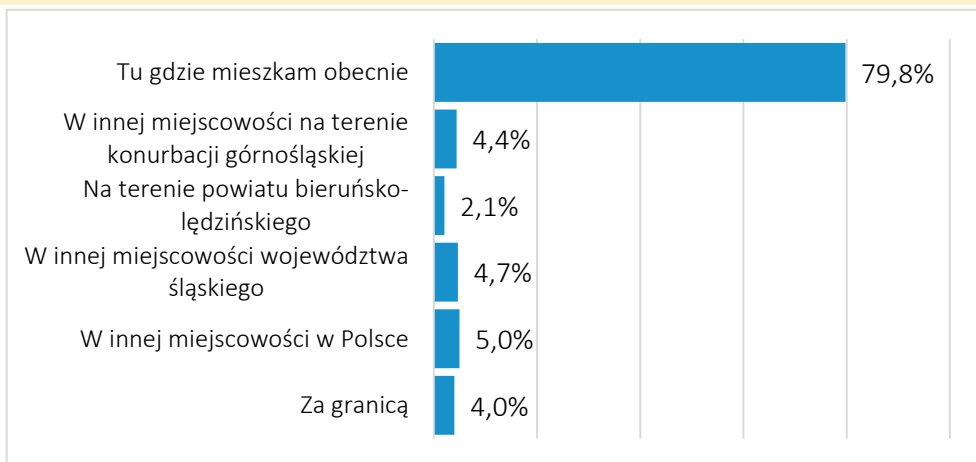
n=1721

Badani w wieku 35-44

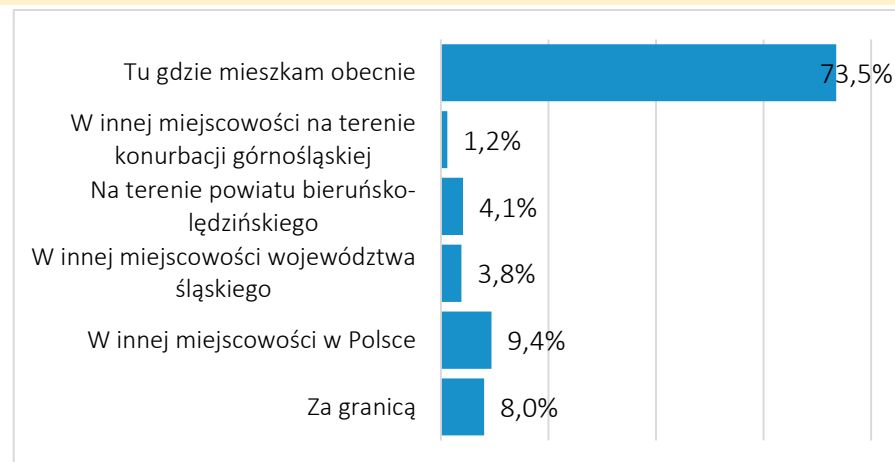
n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

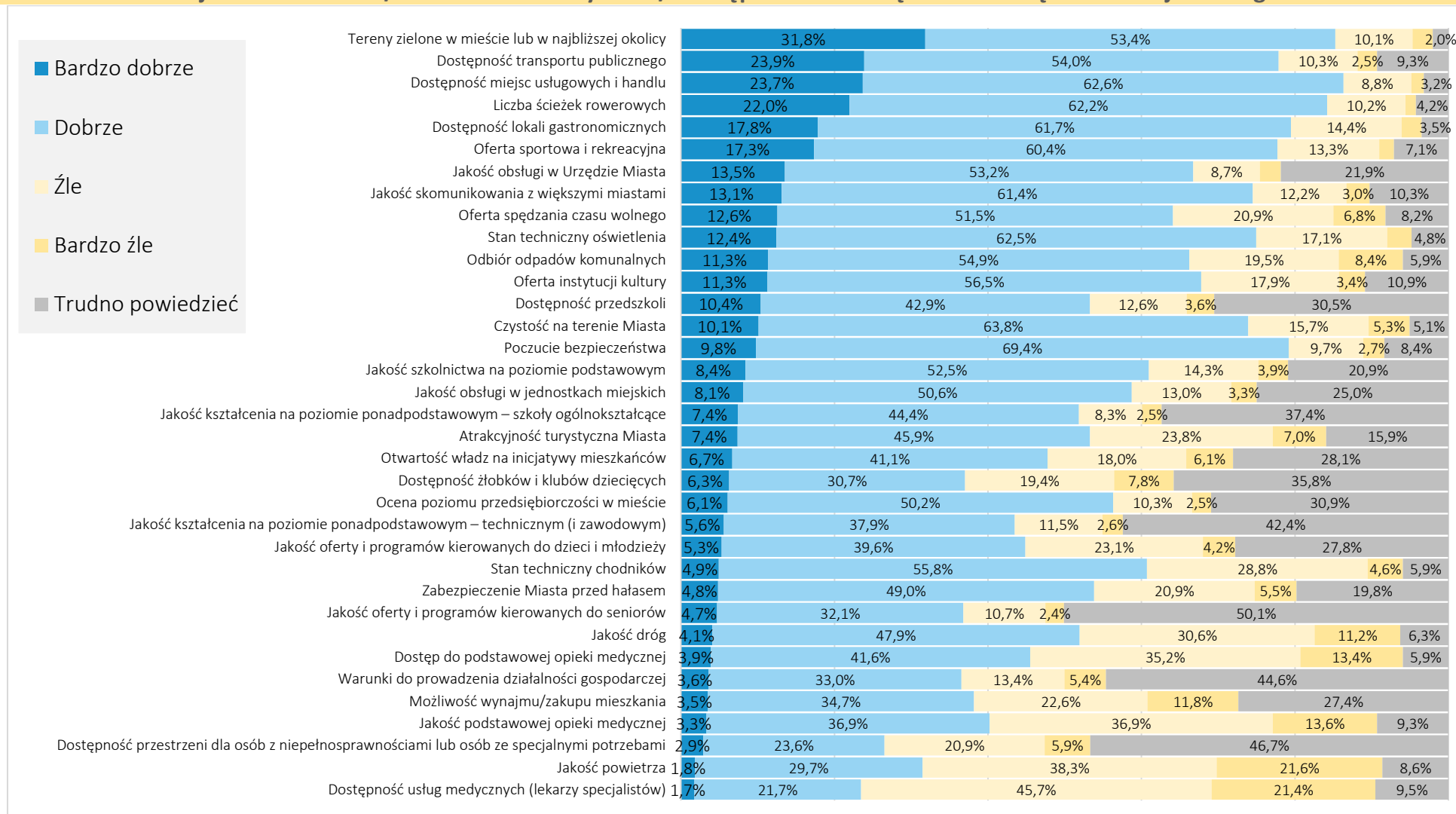
n=340

Wnioski:

1	Zdecydowana większość mieszkańców, którzy brali udział w badaniu, swoją najbliższą przyszłość wiąże z Tychami. Wskazanie takie wybrało ponad 75% osób. Odsetek ten należy określić jako bardzo wysoki i jednocześnie wskazujący na wysoką jakość życia w mieście.	
2	Analizując poszczególne grupy wiekowe zauważyć należy ciekawą tendencję – im młodsza grupa, tym większe zadowolenie z życia w Tychach i chęć kontynuacji zamieszkania w mieście. Paradoksalnie, nieznacznie bardziej zainteresowane migracją z Tychów są osoby starsze.	
3	Migracja osób starszych jest zwykle bardziej prawdopodobna niż osób młodszych, co wiąże się przede wszystkim z zasobami, którymi dysponują osoby ze starszych grup. W ich wypadku, co zaskakuje, obok migracji zagranicznej ważnym kierunkiem są miejscowości powiatu bieruńsko-lędzińskiego oraz inne miejscowości konurbacji śląskiej.	
4	Warto podkreślić, iż Tychy mają szansę uniknąć losu sąsiednich Katowic, które są jednym z najszybciej wyludniających się miast w Polsce. Wręcz przeciwnie, mogą być beneficjentem tego procesu i przyciągnąć mieszkańców stolicy regionu na swój obszar.	
5	Dodatkowy czynnik może potencjalnie wpływać na planowaną przez osoby starsze migrację. Część z nich w niewielkim stopniu związana jest z Tychami czy szerzej Śląskiem, a ich obecne miejsce zamieszkania wynika z migracji za pracę. W praktyce może to spowodować systematyczne powroty w rodzinne strony po zakończeniu aktywności zawodowej, co w perspektywie kolejnych lat będzie miało wpływ na ubytek mieszkańców.	
6	76% mieszkańców wskazało, iż nie planuje przeprowadzki z miasta w okresie najbliższych 5 lat. Taki poziom wskazań należy określić jako pozytywny. Warto tu zwrócić uwagę, iż odsetek ten jest niższy niż w przypadku odpowiedzi oceniających Tychy jako dobre miejsce do życia (88%). Różnica tych wskaźników pokazuje przede wszystkim ambicje mieszkańców dotyczące jakości życia. Przekłada się ona np.: na chęć posiadania domu jednorodzinnego, zamieszkania na obszarze mniej zurbanizowanym, charakteryzującym się lepszym stanem środowiska naturalnego, itp. Pewne znaczenie może mieć tu też pandemia COVID – 19 i poszukiwanie w jej efekcie przez część osób miejsc o mniejszej gęstości zaludnienia, bezpieczniejszych z ich punktu widzenia.	
7	Z punktu widzenia rozwoju miasta za szczególnie ważne uznać należy plany pozostania w Tychach przez grupę w wieku od 25 do 34 lat. Osoby w tym wieku w Polsce najczęściej decydują się na założenie rodziny i posiadanie dzieci (średni wiek rodzenia dziecka w Polsce to 27,2 lat). Podkreśla to ich znaczenie dla rozwoju miasta.	

4. Spośród wymienionych elementów infrastruktury oraz oferty dostępnej na terenie Miasta Tychy, proszę określić jak ocenia Pani/Pan ich aktualny stan/dostępność. Proszę odnieść się do każdej z kategorii

n=1721

Ocena infrastruktury i usług publicznych

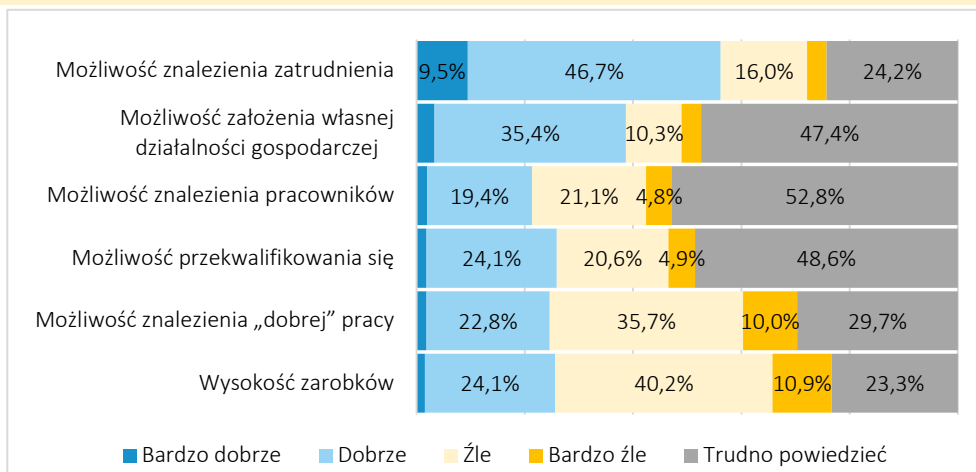
Główne wnioski:

1	<p>Badani w większości ocenili infrastrukturę oraz usługi publiczne na poziomie „dobrym” i „bardzo dobrym”. Najwyżej oceniony został dostęp do miejsc usługowych i handlowych. W kolejnych wskazaniach zwraca uwagę wysoki poziom zadowolenia z oferty sportowej i rekreacyjnej oraz z infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego, takiej jak: ścieżki rowerowe i dostęp do terenów zielonych w Tychach. Widać tu docenienie inwestycji, jakie miasto w tym zakresie poczyniło w okresie ostatnich kilku lat. Wysoko oceniany jest również transport publiczny, nie tylko w wymiarze lokalnym, ale również skomunikowanie Tychów z większymi miastami, w domyśle konurbacji śląskiej.</p>	
2	<p>Zwrócić należy uwagę, iż Tychy są przez mieszkańców postrzegane jako miejsce bezpieczne (dla około 70% badanych). Zwykle ośrodki miejskie podobnej wielkości, ze względu na dużą gęstość zaludnienia, obciążone są również zjawiskami negatywnymi, związanymi z drobną przestępczością – niepowodującymi ciężkich kar, ale dotkliwymi dla mieszkańców naruszeniami prawa, takimi jak wandalizm itp.</p>	
3	<p>Wysoko oceniana jest również jakość usług oferowanych przez Urząd Miasta. Ogólnie strefa publicznych usług podstawowych oraz wyższego rzędu jest w mieście uznawana za „dobrą”. Spośród 37 badanych zmiennych aż 32 uzyskały oceny „dobre” i „bardzo dobre” na poziomie wyższym niż 50%.</p>	
4	<p>Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na czynniki oceniane najgorzej. Aż trzy z nich dotyczą usług medycznych – zarówno podstawowej opieki medycznej, jak i usług specjalistycznych. Dostępność usług specjalistycznych, rozumiana jako dostęp do lekarzy specjalistów, miała niecałe 24% ocen pozytywnych („dobrych” i „bardzo dobrych”) i aż 67% negatywnych („zły” i „bardzo zły” dostęp). Dane te wprost pokazują obszar, który zdaniem mieszkańców musi zostać zreformowany i przebudowany. Zaznaczyć tu należy, iż w warunkach polskich, zakres oferowanych usług medycznych i ich finansowanie zależą bezpośrednio od polityki państwa (nawet jeśli są prowadzone w sposób pośredni lub bezpośredni przez miasto).</p>	
5	<p>Powiązany pośrednio z poprzednimi jest inny negatywnie oceniany czynnik, jakim jest dostępność przestrzeni dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów. Wydaje się, że Tychy, jako miasto o stosunkowo nowej zabudowie, nie powinno wykazywać tak dużego zapotrzebowania w zakresie zwiększenia jego dostępności. Kwestia ta powinna stać się przedmiotem dodatkowych badań.</p>	
6	<p>Krytycznie ocenianym czynnikiem jest jakość powietrza w mieście. Problem ten jest jednym z większych wyzwań rozwojowych w Polsce. W odczuciu mieszkańców działania poprawiające jakość powietrza są niezbędne.</p>	

7	<p>Warto zwrócić uwagę na zróżnicowaną ocenę poszczególnych elementów systemu składającego się na opiekę nad dziećmi. Najwyżej oceniona w tym zakresie jest dostępność do przedszkoli (odpowiedzi bardzo dobra i dobra to łącznie 53%). Przy czym blisko 30% biorących udział w badaniu nie miała na ten temat zdania, co wynika zapewne z faktu, iż nie korzystają z tego typu usług. Wyraźnie gorzej wypada ocena dostępności żłobków i klubów dziecięcych (analogicznie 37%, przy prawie identycznej liczbie odpowiedzi trudno powiedzieć). Opieka żłobkowa jest w Polsce znacznie gorzej rozwinięta, co przede wszystkim wynika ze sposobu jej finansowania. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w Tychach, niemniej udział odpowiedzi pozytywnych jest wysoki w odniesieniu do podobnych obszarów w Polsce.</p>
8	<p>Edukacja na poziomie podstawowym i średnim, w podziale na placówki ogólnokształcące i techniczne oceniana była nie na poziomie dostępności, a jej jakości. Oceny w tym zakresie były bardzo zróżnicowane. Najwyżej oceniono edukację na poziomie podstawowym. Ponad 60% wskazań uczestników to odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze. Kolejne etapy edukacji zostały gorzej ocenione – edukacja na poziomie ponadpodstawowym w szkołach ogólnokształcących – 52% pozytywnych odpowiedzi, a w szkołach o profilu technicznym i zawodowym – ponad 43%. Oceny potraktować należy z jednej strony jako wskazujące na deficyty w systemie edukacji na poziomie średnim, zwłaszcza technicznym i zawodowym, pomimo ponoszonych w tym obszarze wydatków inwestycyjnych. Z drugiej strony, oceny wskazują na duży poziom konkurencyjności pomiędzy szkołami ponadpodstawowymi z całej aglomeracji górnośląskiej, które rywalizują o uczniów w ramach całego obszaru.</p>
9	<p>Polskie samorządy systematycznie otwierają się na swoich mieszkańców poprzez różnego rodzaju procesy partycypacyjne, komunikacyjne itp. Podobne inicjatywy podejmowanie są również w Tychach. Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców została bardzo dobrze i dobrze oceniona przez blisko 48% badanych, oceny negatywne to 24% ogółu wskazań. Wskaźnik pozytywny jest blisko dwukrotnie wyższy, co należy uznać za ocenę korzystną dla lokalnych władz.</p>
10	<p>Wyrazem znajomości potrzeb mieszkańców są oceny oferty programów kierowanych do młodzieży i seniorów. W wypadku tej pierwszej grupy liczba ocen pozytywnych wyniosła 45%, przy odsetku ocen negatywnych 27%, programy skierowane do seniorów blisko 37% badanych oceniło pozytywnie, a negatywnie 13%. W obu przypadkach odnotowano, co naturalne znaczący odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” – analogicznie – 28% i aż 50% w przypadku seniorów. Zwrócić uwagę należy przede wszystkim na stosunkowo niski odsetek odpowiedzi negatywnych. Oceny uczestników badania wyraźnie częściej oscylowały w kierunku pozytywnym, co jak można przypuszczać jest docenieniem tej oferty, ale również wskazaniem pewnych mankamentów czy to jakościowych czy ilościowych.</p>

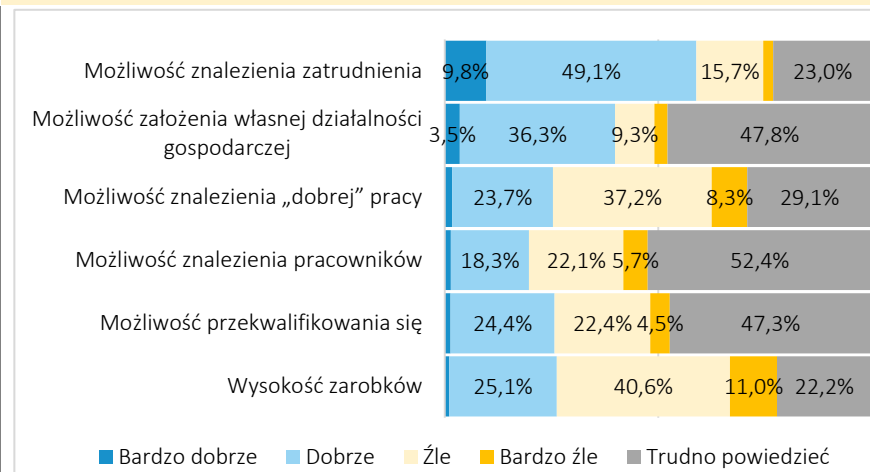
5. W jaki sposób ocenia Pani/Pan poszczególne elementy związane z rynkiem pracy na terenie Miasta Tychy?

Wszyscy badani

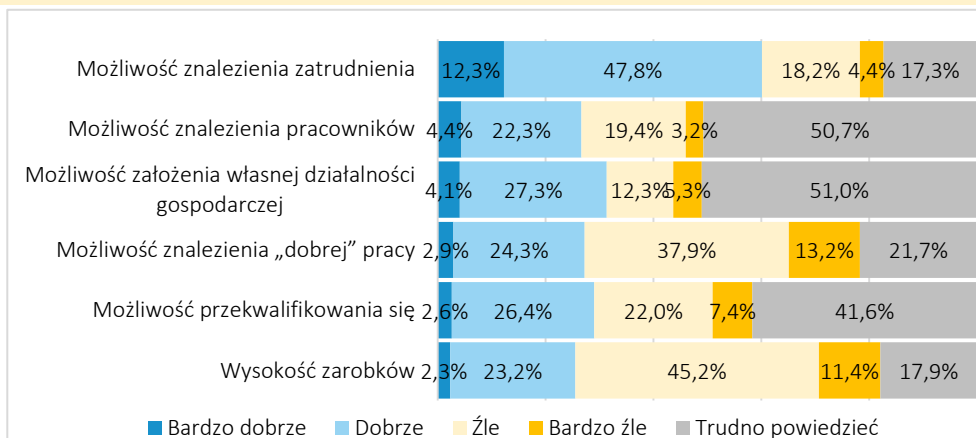
n=1721

Badani w wieku 35-44

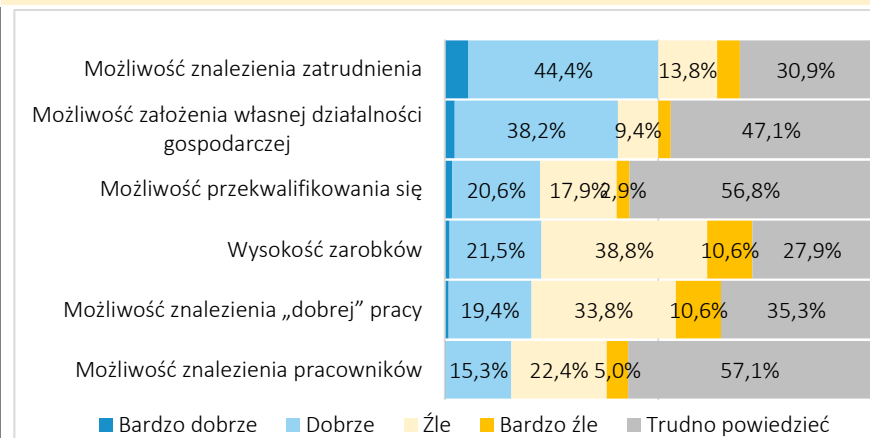
n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

n=340

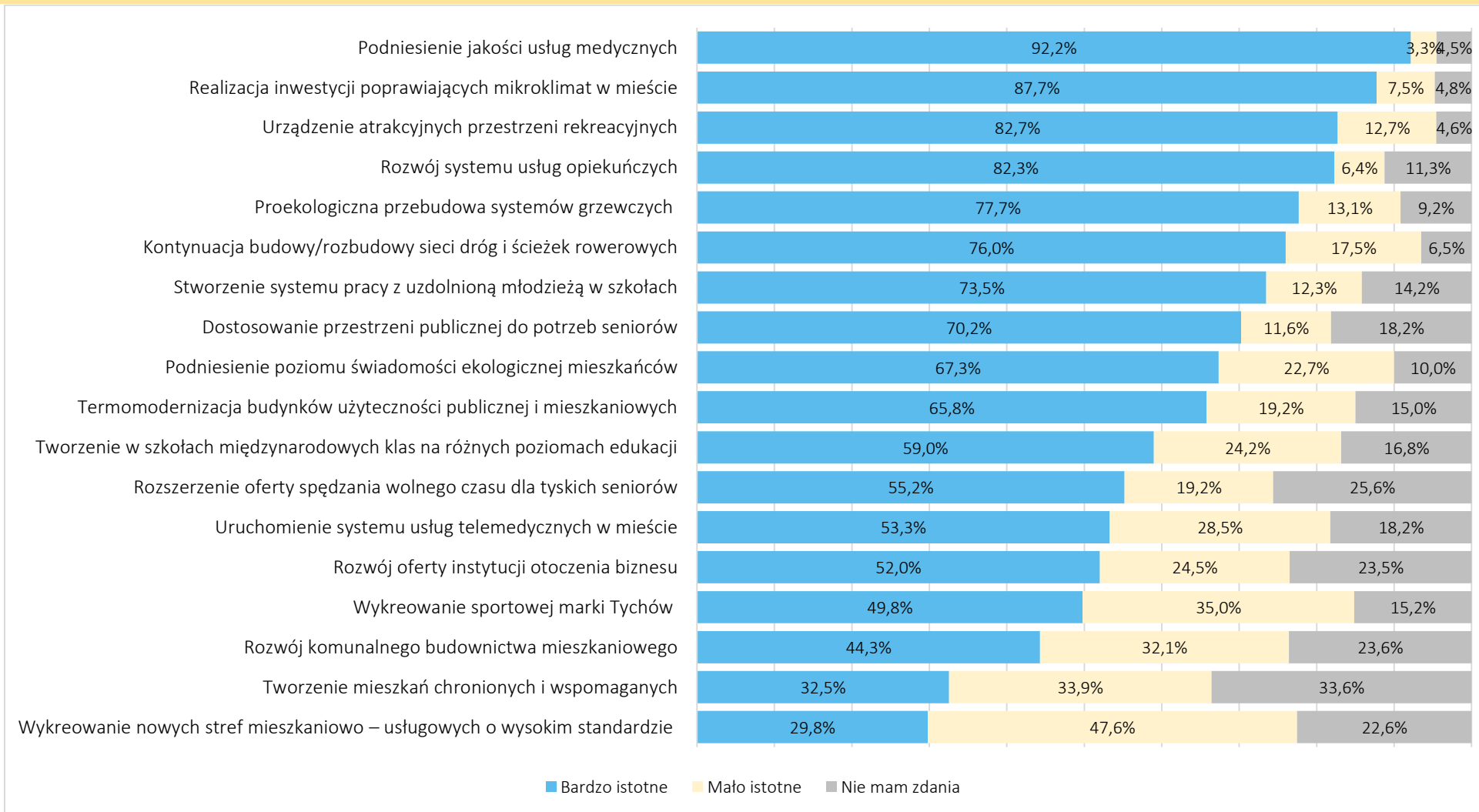
Rynek pracy

Główne wnioski:

1	Spośród analizowanych zmiennych dotyczących rynku pracy najwyżej oceniona została „możliwość znalezienia zatrudnienia”. Ponad 55% uczestników badania wskazało, że znalezienie pracy jest stosunkowo proste.	
2	Znacznie gorzej wygląda ocena jakości miejsc pracy. Mierzona jest ona zarówno wymiarem indywidualnym, subiektywnym, jak i konkretnymi zmiennymi charakteryzującymi stosunek pracy: a) 40% badanych źle ocenia wysokość zarobków; b) 35% źle ocenia możliwość znalezienia „dobrej” pracy, a więc takiej, która spełnia ich oczekiwania; c) 21% wskazuje na trudność w znalezieniu pracowników.	
3	Sytuacja wskazana powyżej jest jednym z kluczowych problemów rozwojowych Polski. Odzwierciedla szybko rosnącą wydajność pracowników, która nie znajduje ciągle, zdaniem zatrudnianych, odzwierciedlenia w wysokości zarobków. Jest to dodatkowo wspierane przez brak pracowników na rynku. Rosnące aspiracje dotyczące jakości miejsc pracy, w przypadku Tychów dodatkowo wynikają z obecności dużych pracodawców, rozwiniętej gospodarki konurbacji śląskiej, itp. Zmiany w tym zakresie zostały dodatkowo zatrzymane przez pandemię, która miała wpływ na lokalną gospodarkę.	
4	Ocena sytuacji na rynku pracy w pewnym sensie jest pokłosiem branż szczególnie aktywnych w Tychach, np.: automotive, które zostały szczególnie dotknięte przez pandemię. Część z nich z różnych powodów do dzisiejszego dnia nie odtworzyła produkcji na poprzednim poziomie.	
5	Analizując sytuację w poszczególnych grupach wiekowych zauważyć można znacznie bardziej negatywne oceny zarobków wśród populacji badanych w wieku 25-34. Krytyczniej wyrażają się również o możliwości znalezienia „dobrej pracy”. Widoczne są tu trudności, z jakimi borykają się osoby, które na rynek pracy de facto dopiero wchodzi lub mają stosunkowo niewielkie doświadczenie zawodowe. Warto też zwrócić uwagę, iż im starsi badani, tym gorzej oceniają możliwość przekwalifikowania się, z czego można wnioskować o konieczności zapewnienia im działań edukacyjnych.	

6. W jakim stopniu realizacja poniższych zadań byłaby istotna dla dalszego rozwoju Tychów w perspektywie do 2030 +?

n=1721

Plany na przyszłość

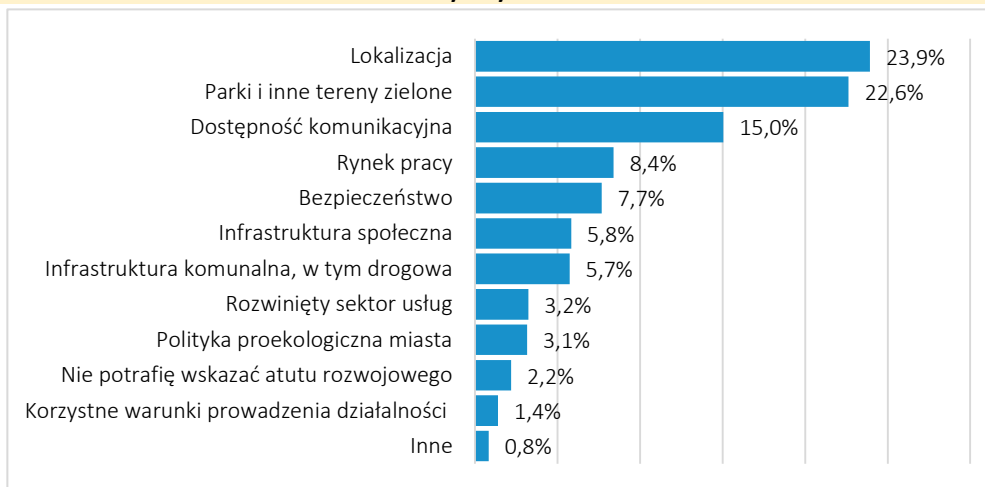

Główne wnioski:

1	<p>Wyróżnić można trzy główne obszary wskazywane przez badanych, jako kluczowe z punktu widzenia dalszego rozwoju miasta:</p> <ul style="list-style-type: none">a) pierwszym z nich są działania w obszarze szeroko rozumianych usług medycznych, a w szczególności podniesienie jakości ich świadczenia (92,2% wskazań, 1. miejsce w hierarchii ilości wskazań), zagadnienie to może być poszerzone o usługi opiekuńcze oraz rehabilitacyjne (82%, 4. miejsce). Obszar usług zdrowotnych, zarówno podstawowych, jak i specjalistycznych jest, jak wskazano wcześniej, traktowany jako szczególnie deficytowy przez mieszkańców;b) drugim są kwestie związane z szeroko rozumianą ekologią. Poprawa mikroklimatu (87%, 2. miejsce) i proekologiczna przebudowa systemu ogrzewania (77%, 5. miejsce) to obszary, w których mieszkańcy oczekują działań prowadzonych przez sektor publiczny;c) trzecim obszarem szczególnie istotnym dla mieszkańców jest rozbudowa infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego. Urządzenie atrakcyjnych przestrzeni rekreacyjno-przyrodniczo-sportowych (82%, 3. miejsce), kontynuacja rozbudowy sieci dróg i ścieżek rowerowych (76%, 6. miejsce) to wskazanie przede wszystkim na potrzebę kontynuacji działań systematycznie realizowanych przez samorząd.	
2	<p>Warto zwrócić uwagę na te obszary, w których istotność interwencji jest oceniana najniżej, zwłaszcza, że wyniki te zaskakują. Trzy najrzadziej wskazywane obszary dotyczą bezpośrednio budownictwa mieszkaniowego: począwszy od tego charakteryzującego się najwyższą jakością, przez mieszkania komunalne, po chronione i wspomagane. Wyniki te zaskakują z punktu widzenia odnotowywanego w Polsce od dziesięcioleci deficytu mieszkaniowego. Jak można przypuszczać, sytuacja ta wprost pokazuje spory potencjał lokalnego rynku nieruchomości i idącą za tym zadowalającą dostępność mieszkań.</p>	
3	<p>Właściwie wyłącznie obszar polityki mieszkaniowej uzyskał oceny znacząco poniżej 50%. Wszystkie pozostałe były zbliżone do tego poziomu lub wyraźnie od niego odbiegały w górę. Innymi słowy, wskazuje to na konieczność ciągłego podejmowania działań o dużym spektrum, w którym jednak kluczowe miejsce zająć powinny polityka zdrowotna, poprawa stanu środowiska naturalnego i rozwój infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego.</p>	
4	<p>Warto zwrócić uwagę na wyniki w obszarze edukacji. Stworzenie systemu pracy z uzdolnioną młodzieżą było szóstą najczęściej wybieraną odpowiedzią (blisko 86%). Tworzenie w szkołach międzynarodowych klas na różnych poziomach edukacji jako bardzo istotne wskazało 71% ankietowanych. Zagadnienia związane z edukacją traktowane są przez mieszkańców jako bardzo ważne i jednocześnie różnie oceniane, w zależności od poziomu kształcenia. Warto tu również zwrócić uwagę na nasilenie się migracji do miasta i rosnącą liczbę migrantów zza wschodniej granicy. Ich asymilacja również będzie wyzwaniem dla lokalnego systemu edukacji.</p>	

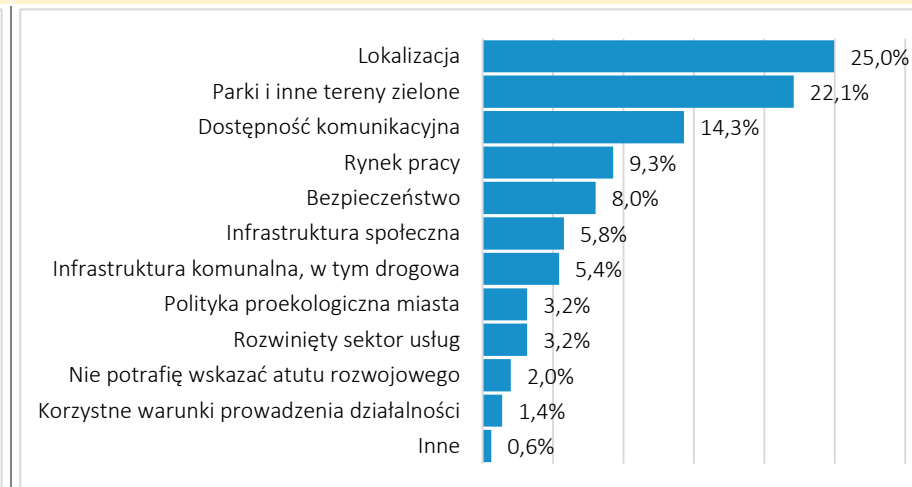
7. Co Pani/Pana zdaniem jest najmocniejszą stroną, atutem rozwojowym miasta Tychy?

Wszyscy badani

n=1721

Badani w wieku 35-44

n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

n=340

Atuty rozwojowe

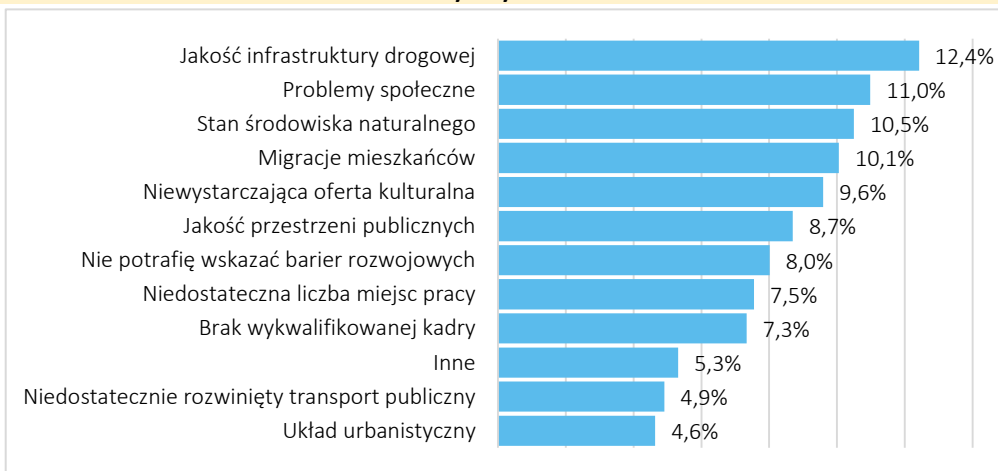
Główne wnioski:

1	Kluczowymi atutami rozwojowymi Tychów zdaniem mieszkańców jest lokalizacja (24% wskazań), szeroko rozumiane tereny zielone (23%) i dostępność komunikacyjna (15%). Zmienne te są tylko w niewielkim stopniu zróżnicowane ze względu na wiek mieszkańców. Wraz z wiekiem badanych rośnie znaczenie terenów rekreacyjnych w odniesieniu do lokalizacji miasta.	
2	Jednorodna struktura odpowiedzi dotyczy również czynników, które wskazywane były najrzadziej. W szczególności dotyczy to korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej (1,4%). Tak niska ocena wynikać może z dominacji w mieście dużych pracodawców, którzy skutecznie rywalizują o pracowników, a jednocześnie traktowani są jako bardziej stabilni w odniesieniu do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców.	
3	Warto zwrócić również uwagę na czynniki oceniane niżej niż trzy pierwsze, ale również wskazywane jako ważny atut Tychów. Dotyczy to przede wszystkim rynku pracy. Atut ten podkreślany jest niskim poziomem bezrobocia i ogólnie wysoką oceną rynku pracy, z punktu widzenia możliwości znalezienia zatrudnienia. Kolejnym czynnikiem jest poczucie bezpieczeństwa, wskazywane z porównywalną do rynku pracy częstotliwością. Wysokie poczucie bezpieczeństwa jest niewątpliwie atutem, które wyróżnia Tychy na tle innych miast podobnej wielkości.	
4	Pomimo, że odpowiedzi „inne” stanowiły poniżej 1%, warto tu zwrócić uwagę na atuty miasta, które mieszkańcy chcieli szczególnie podkreślić. Wśród nich wskazać można układ urbanistyczny miasta, który często łączono z opisywaniem Tychów jako zielonego miasta. W obrębie tych wskazań wyróżniały się przede wszystkim te związane z „zaplanowaniem miasta przez architektów i urbanistów”, „urbanistycznym ładem” czy „ciekawym układem funkcjonalnym”. Liczne tereny zielone podkreślane były przez stwierdzenia „piękne zielone miasto”. Pośrednio te dwie kategorie powiązać można również z wyróżniającą miasto ofertą spędzania czasu wolnego oraz pochodną układu urbanistycznego rozwiniętą komunikacją miejską. W wymiarze gospodarczym wśród odpowiedzi „inne” wyróżniały się przede wszystkim wskazania związane z Tyską Podstrefą Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Strefę ekonomiczną traktuje się jako „największy atut miasta”. Podsumowując, należy wskazać jeszcze, iż wśród innych atutów miasta były również odpowiedzi wskazujące na mieszkańców Tychów. Podkreślano ich przedsiębiorczość oraz otwartość wynikającą między innymi z „ogólnopolskiego pochodzenia mieszkańców”.	

8. Proszę wskazać co Pani/Pana zdaniem utrudnia rozwój miasta Tychy, jest największą barierą rozwojową?

Wszyscy badani

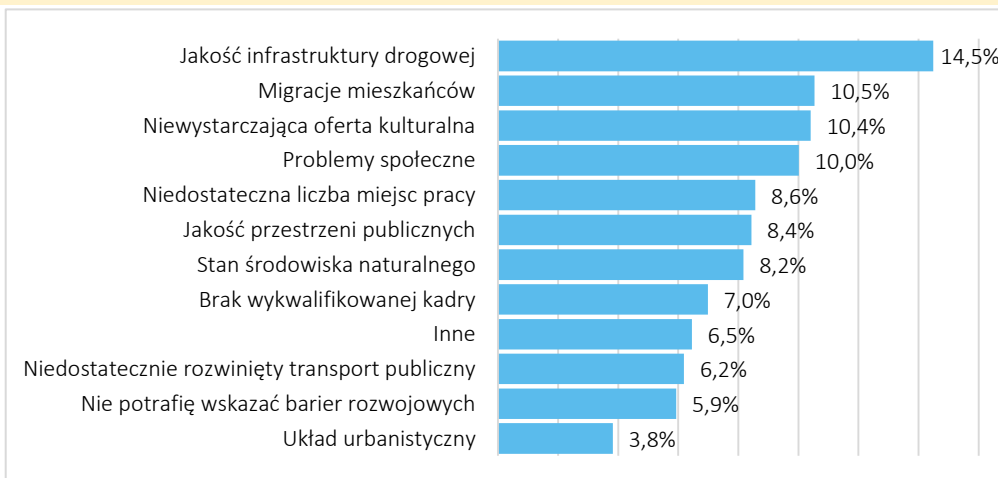
n=1721

Badani w wieku 35-44

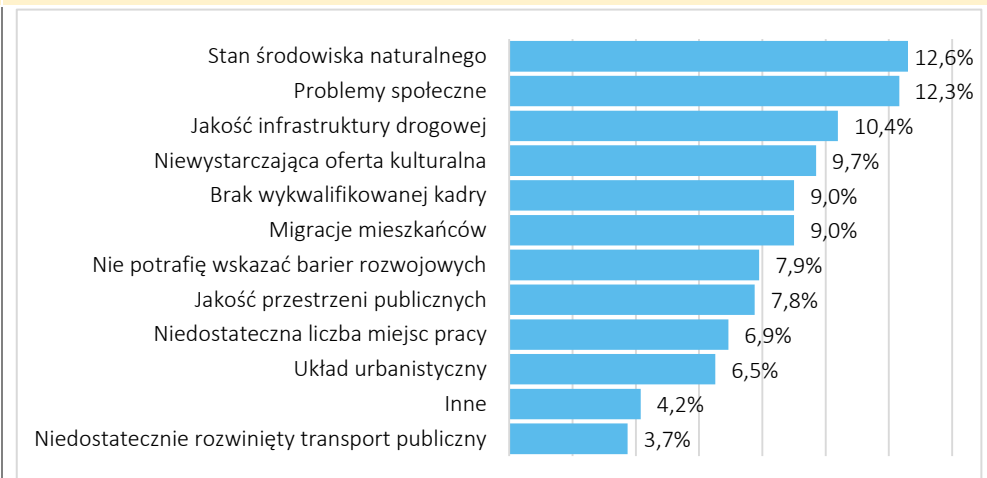
n=820

Badani w wieku 25-34

n=341

Badani w wieku 45-54

n=340

Bariery rozwojowe

Główne wnioski:

1	Jako barierę rozwojową badani wskazali (powyżej 10% wskazań): jakość infrastruktury drogowej (12%), problemy społeczne (11%), stan środowiska naturalnego (10,5%), migracje mieszkańców (10%). Warto zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie wskazywanych czynników. Stan środowiska naturalnego jest elementem regularnie wskazywanym jako obszar wymagający interwencji.	
2	Wskazane powyżej problemy można ze sobą powiązać. Podnoszenie jakości życia poprzez poprawę stanu środowiska naturalnego może być czynnikiem ograniczającym migrację. Jakość infrastruktury drogowej ma bezpośredni wpływ na stan środowiska itp. Wskazane czynniki budują konkretny, kompleksowy obraz deficytów miasta, przy jednoczesnej wysokiej ocenie jakości życia w nim, co wskazano wcześniej.	
3	Wśród najrzadziej wskazywanych obszarów znaleźć można układ urbanistyczny czy transport publiczny. Pierwsze z czynników wynika wprost z charakteru miasta, jako w dużej części szczegółowo zaplanowanego. Transport publiczny i ogólnie skomunikowanie miasta jest natomiast wymieniane w pierwszej kolejności jako jego atut, a nie słabość. Sytuację tą trzeba ocenić jako wyjątkową, zwłaszcza w odniesieniu do miast podobnej wielkości w Polsce, gdzie wyzwania komunikacyjne są jednymi z kluczowych problemów rozwojowych.	
4	W poszczególnych grupach wiekowych wyzwania rozwojowe uzyskały zróżnicowane rangi. Im starsza grupa, tym większego znaczenia nabiera stan środowiska naturalnego. W części wynika to ze świadomości tych grup, z drugiej strony mogą one wprost doświadczać efektów życia w zanieczyszczonym środowisku. Wśród osób młodszych bardziej dostrzegany jest problem migracji. Grupa w wieku 25-34 jest znacznie bardziej mobilna zawodowo, a co za tym idzie również bardziej skłonna do zmiany miejsca zamieszkania. Stąd, jak można przypuszczać, częstsze wskazania – migracja dotyczy bezpośrednio właśnie członków tej grupy. Osoby młodsze częściej również wybierały jako barierę rozwojową ofertę kulturalną miasta. Przypuszczać można, że z jednej strony częściej z tej oferty korzystają, z drugiej oczekują jej dostosowania do swoich potrzeb.	

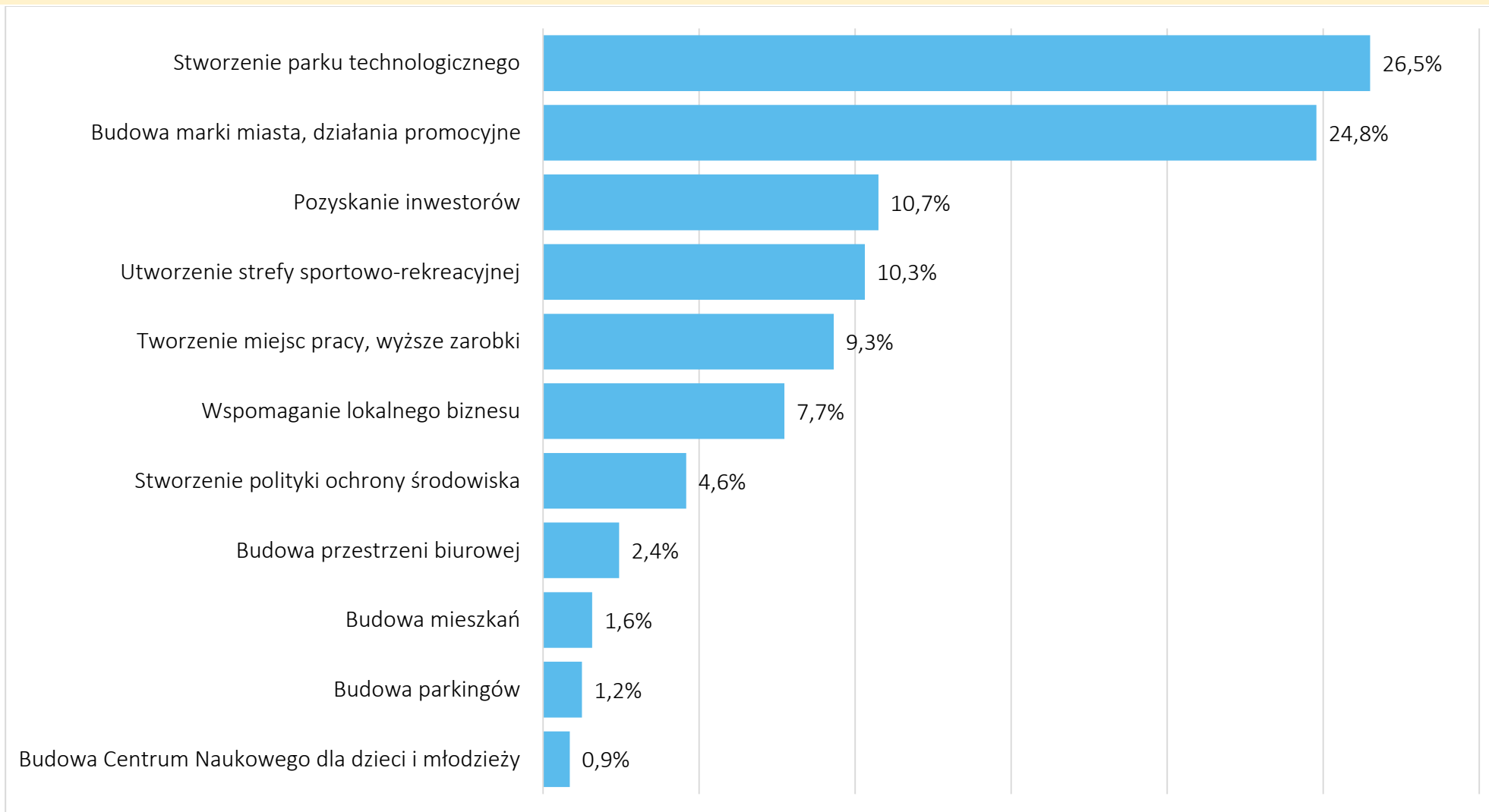
9. Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jakie przedsięwzięcia należy zrealizować), aby w mieście Tychy żyło się lepiej?

W sferze społecznej (np. poszerzenie jakości i dostępności usług publicznych, poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego)

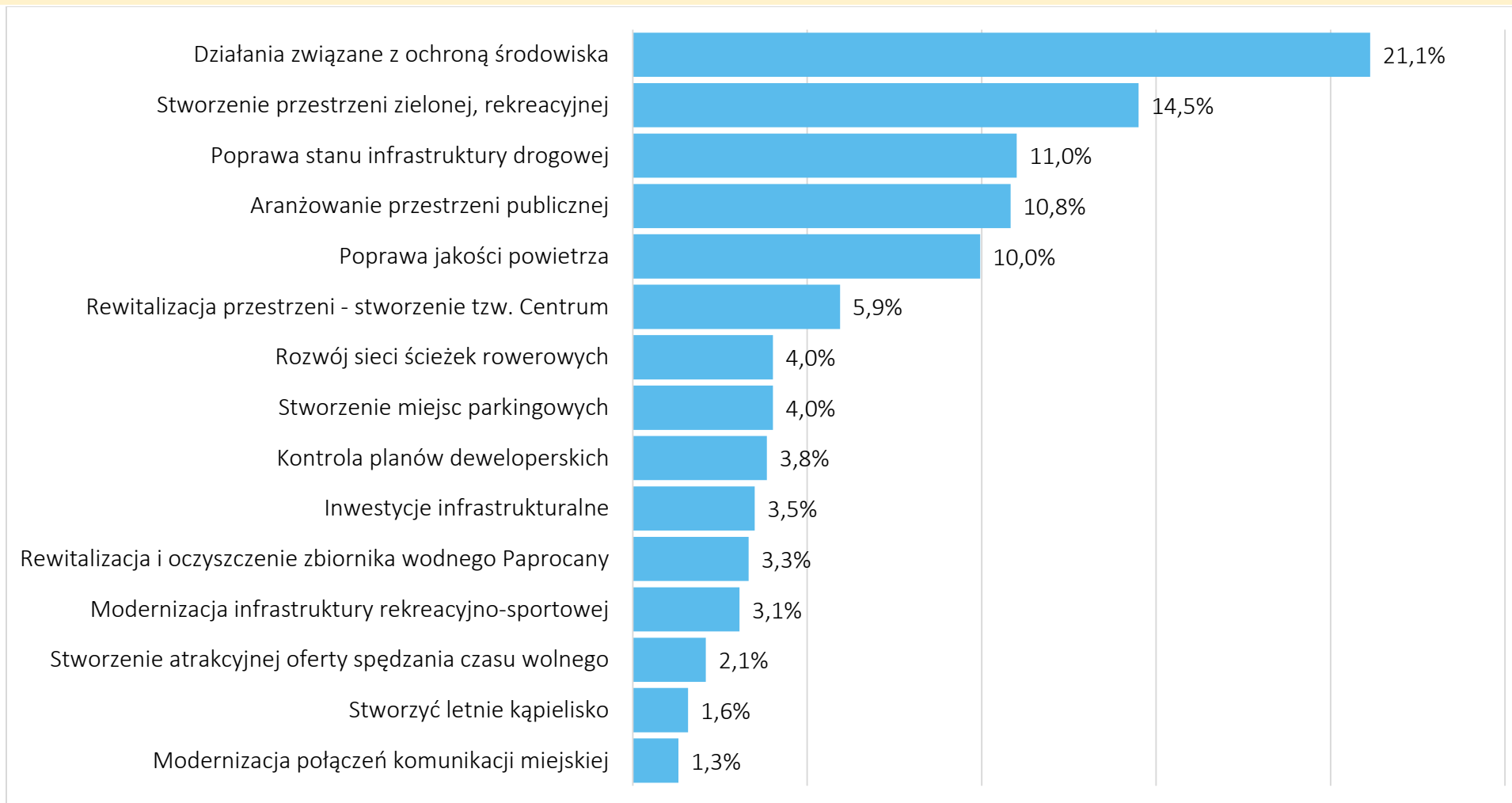
9. Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jakie przedsięwzięcia należy zrealizować), aby w mieście Tychy żyło się lepiej?

W sferze gospodarczej (np. budowa marki miasta, działania promocyjne, utworzenie parku technologicznego)

9. Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jake przedsięwzięcia należy zrealizować), aby w mieście Tychy żyło się lepiej?

W sferze przestrzennej (np. zmiana przestrzeni publicznej, inwestycja infrastrukturalna, działanie związane z ochroną środowiska)

Główne wnioski – wskazania mieszkańców w ramach trzech pytań otwartych dotyczących kluczowych przedsięwzięć dla miasta

SFERA SPOŁECZNA

1

Wśród kluczowych przedsięwzięć do zrealizowania mieszkańcy w sferze społecznej wskazali przede wszystkim te, związane z poszerzeniem oferty spędzania czasu wolnego (23% wskazań spośród 1092 osób, które się wypowiedziały) oraz z aranżowaniem miejsc rekreacyjnych (12%). Wypowiedzi związane z tworzeniem miejsc pozwalających na aktywne spędzanie czasu w tej sferze pojawiały się również na dalszych miejscach, były to m.in. budowa basenu letniego (7%), rozbudowa infrastruktury na Paprocanach (5%), itp. Potrzeby w zakresie zagospodarowania wolnego czasu to wyraz przede wszystkim aspiracji mieszkańców. Ten obszar łączony jest przede wszystkim z jakością życia. Wyraża również pewien poziom rozwoju społecznego, zaspakajania potrzeb wyższego rzędu i takich też oczekiwań kierowanych do lokalnego samorządu.

Powyższe uzupełniają stwierdzenia związane z organizacją wydarzeń kulturalnych, ofertą dla seniorów, ale również rewitalizacją przestrzeni publicznej. Jak można przypuszczać wskazania takie również pokazują na zaspokojenie pewnych podstawowych potrzeb mieszkańców i dążenie do zaspakajania rosnących oczekiwań i aspiracji.

Na trzecim miejscu wśród wskazań pojawiała się ponownie poprawa jakości i dostępność usług medycznych. Kwestia ta traktowana jest przez mieszkańców, zarówno na poziomie usług podstawowych, jak i specjalistycznych, jako szczególne wyzwanie i niezaspokojona potrzeba. Wydaje się, że poziom opinii w tym obszarze stanowi z jednej strony pokłosie pandemii, ale z drugiej jest wyrazem rosnących oczekiwań starzejącej się populacji co do opieki medycznej i wreszcie rosnącą świadomością osób młodszych, co do konieczności dbania o regularne badania, profilaktykę itp.

SFERA GOSPODARCZA

2

Ponad 25% wskazań spośród 698 osób, które się wypowiedziały, dotyczyło stworzenia parku technologicznego, czyli dalszego, ukierunkowanego rozwoju Tyskiej Podstrefy KSSE. Bezpośrednio z tym łączy się budowanie marki miasta, jego promocja inwestycyjna (25%) oraz pozyskanie inwestora (11%). Model rozwojowy, który zrealizowano w Tychach, poprzez utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej, rozwinięty przemysł, w tym przede wszystkim z branży automotive, jest wysoko oceniany przez mieszkańców.

W podobnym świetle w związku z tym widzą jego dalszy rozwój gospodarczy. Podobnie, jak w przypadku wyzwań rozwojowych pojawiła się w tym miejscu kwestia miejsc pracy oraz ich jakość postrzegana przez pryzmat zarobków (9,3%). Wymiar gospodarczy uzupełniany jest również przez utworzenie strefy społeczno-rekreacyjnej (10%). Jak się wydaje może to być kojarzone z budową atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz również z traktowaniem takiego obszaru, jako wyrazu aspiracji lokalnej społeczności.

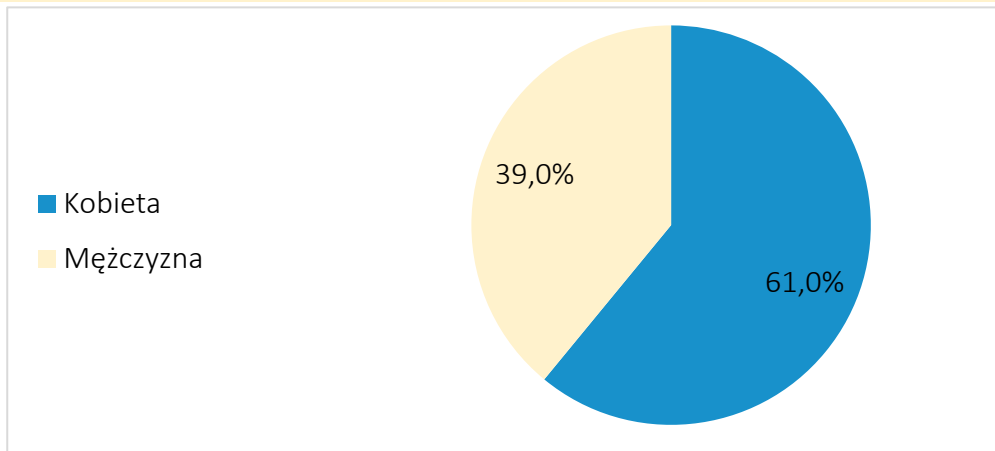
SFERA PRZESTRZENNA

3

W tym obszarze dominują przede wszystkim kwestie związane ze stanem środowiska naturalnego – 21% spośród 1145 wskazań. Kwestie te dodatkowo uzupełniają stwierdzenia badanych dotyczące poprawy jakości powietrza (10%). Tematyka ta przekrojowo przewija się przez całość prowadzonych badań i traktowana jest przez mieszkańców, jak jedno z kluczowych wyzwań rozwojowych. Wśród kolejnych wskazań należy poprawę stanu dróg (11%) oraz szeroko rozumianą rewitalizację przestrzeni publicznej (11%), w tym również stworzenie tzw. Centrum (6%).

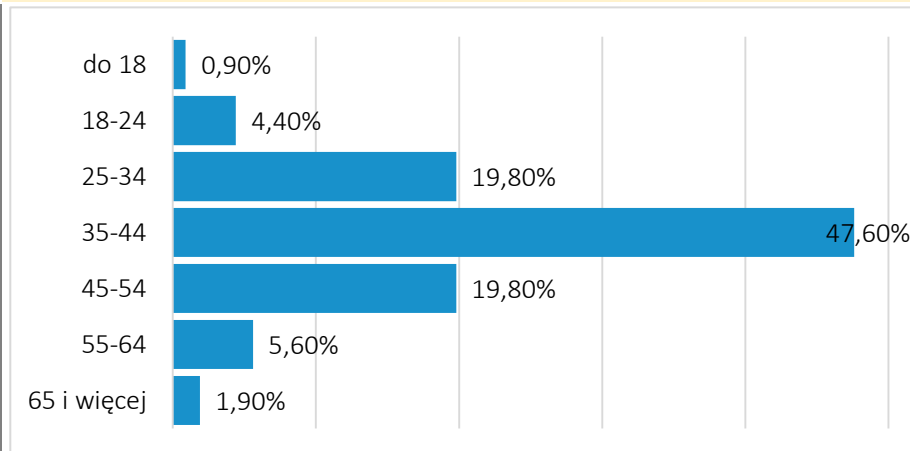
Metryka

Płeć

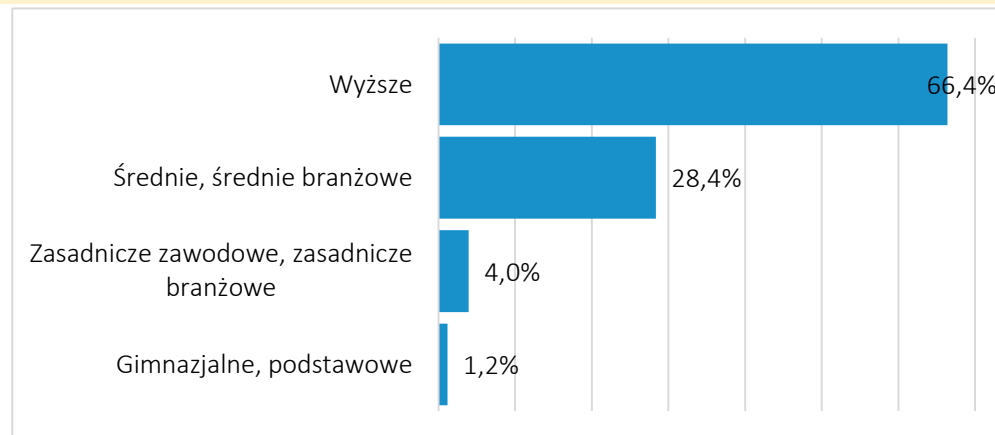
n=1721

Przedział wiekowy

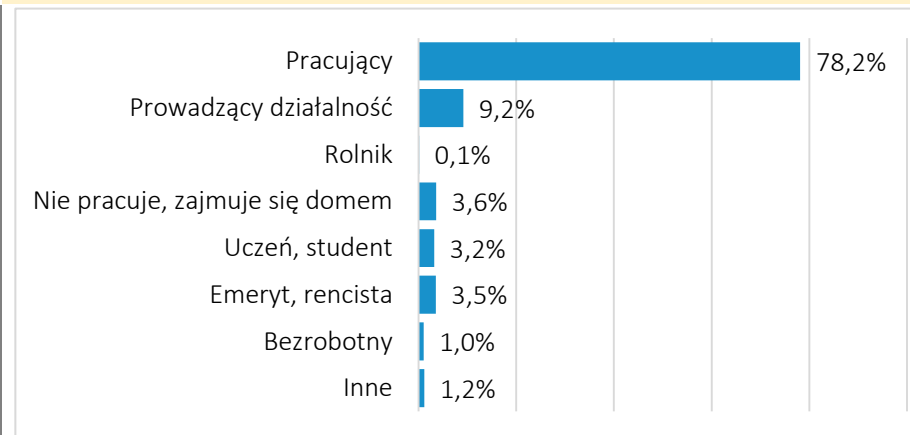
n=1721

Wykształcenie

n=1721

Status na rynku pracy

n=1721

Populacja uczestnicząca w badaniu

Główne wnioski:

1	<p>W badaniu uczestniczyło łącznie 1721 osób. Z racji formy badania – kwestionariusz ankiety został opublikowany w Internecie – zmienne demograficzne nie podlegały kontroli. Jednocześnie jednak udział wyodrębnionych grup wiekowych był na tyle duży, że zdecydowano się na osobną analizę tych grup, uzyskując dodatkowe możliwości porównania. Grupy osób w wieku 35-44, a także 25-34 i 45-54 liczyły 300 i więcej osób. Jak można przypuszczać, liczebność tych grup wynikała z dwóch zmiennych. Grupy te są aktywne w Internecie i uczestnictwo w zaproponowanej formie badania było dla nich naturalną metodą wyrażania swoich opinii. Drugi czynnik związany jest z aktywnym udziałem w życiu miasta oraz świadomością możliwości wpływania na jego rozwój.</p>	
2	<p>W grupie objętej badaniem przeważali mężczyźni, stanowiący ponad 60% respondentów.</p>	
3	<p>Widoczna jest jednocześnie przewaga osób z wykształceniem wyższym – 66,4% próby. Następną w kolejności grupa to osoby z wykształceniem średnim i średnim branżowym (28%). Udział osób posiadających inne formy wykształcenia był marginalny. Jak można przypuszczać, wynika to z formy badania, ale również kapitału społecznego osób lepiej wykształconych, ich częstszego angażowania się w życie społeczne.</p>	
4	<p>Struktura wieku badanych miała bezpośrednie przełożenie na dane dotyczące statusu na rynku pracy. Zdecydowana większość badanych pracuje (78%), w następnej kolejności prowadzi działalność gospodarczą (9%). W przypadku pozostałych osób udział wskazań nie przekraczał 4%.</p>	
5	<p>Podkreślić należy, iż liczebność próby badawczej, jak również jej charakterystyka świadczy o dużym potencjale kapitału społecznego i jak można przypuszczać, zaangażowaniu mieszkańców w funkcjonowanie miasta.</p>	

Podsumowanie

1. Charakterystyka badania

W badaniu uczestniczyło łącznie 1721 osób. Z racji formy badania – kwestionariusz ankiety został opublikowany w Internecie – zmienne demograficzne nie podlegały kontroli. Jednocześnie jednak udział wyodrębnionych grup wiekowych był na tyle duży, że zdecydowano się na osobną analizę osób w wieku 35-44, a także 25-34 i 45-54, które liczyły 300 i więcej osób.

2. Charakterystyka próby badawczej

W grupie objętej badaniem przeważali mężczyźni, stanowiący ponad 60% respondentów. Widoczna jest przewaga osób z wykształceniem wyższym – 66,4% próby. Struktura wieku badanych miała bezpośrednie przełożenie na dane dotyczące statusu na rynku pracy. Zdecydowana większość badanych pracuje (78%), w następnej kolejności prowadzi działalność gospodarczą (9%). Podkreślić należy, iż liczebność próby badawczej, jak również jej charakterystyka świadczy o dużym potencjale kapitału społecznego i jak można przypuszczać, zaangażowaniu mieszkańców w funkcjonowanie miasta.

3. Wnioski

3.1. Tychy to dobre miejsce do życia

Z badania wynika, że w ocenie zdecydowanej większości respondentów (blisko 90%) Tychy są dobrym miejscem do życia. Dla poszczególnych grup wiekowych wyniki oceny atrakcyjności miasta/warunków życia w Tychach są zbliżone. Na uwagę zasługuje fakt, iż warunki do życia w mieście oceniane są gorzej przez osoby starsze, niemniej odsetek ocen negatywnych nie przekracza w żadnej grupie poziomu 9%. Wyniki oceny warunków w mieście odzwierciedlają wizerunek Tychów jako miasta sukcesu wyróżniającego się jakością życia.

3.2. Warunki życia w Tychach systematycznie poprawiają się

Mieszkańcy Tychów wprost deklarują, iż widzą „poprawę” lub nawet „zdecydowaną poprawę” warunków życia w mieście. Warto tu zwrócić uwagę, iż łącznie na takie odpowiedzi wskazało aż 78% ankietowanych. Poczucie poprawy ma charakter powszechny.

3.3 Mieszkańcy wiążą swoją przyszłość z miastem

Zdecydowana większość mieszkańców, którzy brali udział w badaniu, swoją najbliższą przyszłość wiąże z Tychami. Wskazanie takie wybrało ponad 75% osób. Zauważyć należy ciekawą tendencję – im młodsza grupa, tym większe zadowolenie z życia w Tychach i chęć kontynuacji zamieszkania w mieście. Z punktu widzenia rozwoju miasta za szczególnie ważne uznać należy plany pozostania w Tychach przez grupę osób w wieku od 25 do 34 lat. Warto podkreślić, iż miasto ma szansę uniknąć losu sąsiednich Katowic, które są jednym z najszybciej wyludniających się ośrodków miejskich w Polsce.

3.5 Tychy miastem funkcjonalnym

Badani w większości ocenili infrastrukturę oraz usługi publiczne na poziomie „dobrym” i „bardzo dobrym”. Najwyżej oceniony został dostęp do miejsc usługowych i handlowych. W kolejnych wskazaniach zwraca uwagę wysoki poziom zadowolenia z oferty sportowej i rekreacyjnej oraz infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego, takiej jak: ścieżki rowerowe i dostęp do terenów zielonych w Tychach. Widać tu docenienie inwestycji, jakie miasto w tym zakresie poczyniło w okresie ostatnich kilku lat. Wysoko oceniany jest również transport publiczny, nie tylko w wymiarze lokalnym, ale również skomunikowanie Tychów z większymi miastami, konurbacji śląskiej.

3.6 Niedostateczny dostęp do usług medycznych podstawowej opieki medycznej, jak i usług specjalistycznych

Usługi publiczne oceniane najgorzej to głównie usługi medyczne – zarówno podstawowej opieki medycznej, jak i usługi specjalistyczne. Dostępność usług specjalistycznych, rozumiana jako dostęp do lekarzy specjalistów, miała zaledwie 25% ocen pozytywnych („dobrych” i „bardzo dobrych”) i aż 74% negatywnych („zły” i „bardzo zły” dostęp). Dane te wprost pokazują obszar, który zdaniem mieszkańców musi zostać zreformowany i przebudowany.

3.7. Ograniczona dostępność przestrzeni publicznej

Wśród zmiennych ocenianych negatywnie, co zaskakuje ze względu na charakterystykę układu urbanistycznego i stosunkowo nową zabudowę, jest dostępność przestrzeni dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów.

3.8. Jakość powietrza – kluczowe wyzwanie

Krytycznie ocenianym czynnikiem jest jakość powietrza w mieście. Problem ten jest jednym z większych wyzwań rozwojowych w Polsce. W odczuciu mieszkańców działania poprawiające jakość powietrza są niezbędne.

3.9. Zróżnicowana ocena jakości i dostępności edukacji oraz usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży

Mieszkańcy w sposób zróżnicowany oceniają dostępność i jakość usług edukacyjnych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży. Wysoko oceniana jest dostępność do przedszkoli (wyżej oceniana, niż dostępność do żłobków). W zakresie edukacji szkolnej najwyższą ocenianą jest edukacja prowadzona w szkołach podstawowych (60% wskazań uczestników określiło jakość kształcenia jako bardzo dobrą i dobrą). Edukacja ponadpodstawowa oceniana jest wyraźnie gorzej – ogólnokształcąca - 52% pozytywnych odpowiedzi, a techniczna i zawodowa – ponad 43%. Ocena ta wskazuje z jednej strony na deficyty w systemie edukacji na poziomie średnim, zwłaszcza technicznym i zawodowym, pomimo ponoszonych w tym obszarze wydatków inwestycyjnych. Z drugiej strony wskazuje na duży poziom konkurencyjności pomiędzy szkołami ponadpodstawowymi z całej aglomeracji górnośląskiej, które rywalizują o uczniów w ramach całego obszaru.

3.10. Otwartość na inicjatywy mieszkańców na dobrym poziomie

Polskie samorzędy systematycznie otwierają się na swoich mieszkańców poprzez różnego rodzaju procesy partycypacyjne, komunikacyjne itp. Podobne inicjatywy podejmowanie są również w Tychach. Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców została bardzo dobrze i dobrze oceniona przez blisko 48% badanych, oceny negatywne to 24% ogółu wskazań.

3.11 Rynek pracy bezpieczny, ale niedostatecznej jakości

Spośród analizowanych zmiennych dotyczących rynku pracy najwyżej oceniona została „możliwość znalezienia zatrudnienia”. Ponad 55% uczestników badania wskazało, że znalezienie pracy jest stosunkowo proste. Gorzej wygląda ocena jakości miejsc pracy:

- a. 40% badanych źle ocenia wysokość zarobków;
- b. 35% źle ocenia możliwość znalezienia „dobrej” pracy, a więc takiej, która spełnia ich oczekiwania;
- c. 21% wskazuje na trudność w znalezieniu pracowników.

3.12 Wyzwania rozwojowe

a. Wzrost jakości i dostępności usług medycznych

Podniesienie jakości świadczonych usług medycznych ma 1 miejsce w hierarchii wskazanej przez badanych (92,2% wskazań), zagadnienie to może być poszerzone o usługi opiekuńcze oraz rehabilitacyjne (82%, 4 miejsce).

b. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Drugim wyzwaniem są kwestie związane z szeroko rozumianą ekologią. Poprawa mikroklimatu (87%, 2. miejsce) i proekologiczna przebudowa systemu ogrzewania (77%, 5. miejsce) to obszary, w których mieszkańcy oczekują działań prowadzonych przez sektor publiczny.

c. Rozbudowa infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego

Trzecim obszarem szczególnie istotnym dla mieszkańców jest rozbudowa infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego: urządzenie atrakcyjnych przestrzeni rekreacyjno-przyrodniczo-sportowych (82%, 3. miejsce), kontynuacja rozbudowy sieci dróg i ścieżek rowerowych (76%, 6. miejsce). Jest to wskazanie przede wszystkim na potrzebę kontynuacji działań systematycznie realizowanych przez samorząd.

3.13 Oczekiwane inwestycje

a. Sfera społeczna

Wśród kluczowych oczekiwanych inwestycji mieszkańcy w sferze społecznej wskazali przede wszystkim te, związane z poszerzeniem oferty spędzania czasu wolnego (23% wskazań spośród 1092), aranżowaniem miejsc rekreacyjnych (12%). Wypowiedzi związane z tworzeniem miejsc pozwalających na aktywne spędzanie czasu w tej sferze pojawiały się również na dalszych miejscach np.: budowa basenu letniego (7%), rozbudowa infrastruktury na Paprocanach (5%), itp. Zagospodarowanie wolnego czasu to wyraz przede wszystkim aspiracji mieszkańców. Ten obszar łączony jest przede wszystkim z ich oceną jakości życia.

b. Sfera gospodarcza

Ponad 25% wskazań spośród 698 dotyczyło stworzenia parku technologicznego, czyli dalszego, ukierunkowanego rozwoju Tyskiej Podstrefy KSSE. Bezpośrednio z tym łączy się potrzeba budowania marki miasta, jego promocja inwestycyjna (25%) oraz pozyskanie inwestora (11%). Model rozwojowy, który zrealizowano w Tychach, poprzez utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej, rozwinięty przemysł, w tym z branży automotive, jest wysoko oceniany przez mieszkańców. W podobnym świetle w związku z tym widzą jego dalszy rozwój gospodarczy.

c. Sfera przestrzenna

W tym obszarze dominują przede wszystkim kwestie związane ze stanem środowiska naturalnego – 21% spośród 1145 wskazań. Kwestie te dodatkowo uzupełniają stwierdzenia badanych dotyczące poprawy jakości powietrza (10%). Wśród kolejnych wskazań należy poprawę stanu dróg (11%) oraz szeroko rozumianą rewitalizację przestrzeni publicznej (11%), w tym również stworzenie tzw. Centrum (6%).
